

V špeciálnom vydaní nášho Newsflashu sa osobitne venujeme vybraným legislatívnym zmenám s dopadom na sektor finančných služieb.

I. Novela zákona o dani z pridanej hodnoty (ZDPH)

Správa fondov oslobodená od DPH bez ohľadu na subjekt poskytovateľa služby

Podľa novely ZDPH vstupujúcej do účinnosti 1.1.2016 budú služby správy fondov - či už podielových, dôchodkových alebo doplnkových dôchodkových - oslobodené od DPH bez ohľadu na subjekt poskytovateľa týchto služieb.

Doposiaľ bolo oslobodenie týchto služieb od DPH viazané v ZDPH na druh subjektu, ktorým musela byť licencovaná spoločnosť podľa osobitného predpisu, napr. správcovská spoločnosť, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť.

Touto novelizáciou bola národná legislatíva uvedená do súladu s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Podľa nej je v rozpore so zásadou daňovej neutrality, aby sa s hospodárskymi subjektmi, ktoré uskutočňujú rovnaké zdaniteľné plnenia, zaobchádzalo pri uplatňovaní DPH odlišne (porov. napr. C-169/04 Abbey National plc.).

Koho bude zmena najviac zaujímať?

Správcovské spoločnosti, doplnkové dôchodkové spoločnosti, dôchodkové správcovské spoločnosti a ich servisných partnerov - ostatné subjekty poskytujúce služby v oblasti správy fondov.

II. Novela zákona o dani z príjmov (ZDP)

1. Oceňovanie finančného majetku na daňové účely

Novela ZDP vstupujúca do účinnosti 1.1.2016 („novela ZDP“) prináša osobitnú úpravu ocenenia finančného majetku na daňové účely. ZDP od 1.1.2016 výslovne upravuje, čo sa bude považovať za daňový výdavok pri predaji finančného majetku berúc do úvahy rôzne spôsoby jeho nadobudnutia, napr. nadobudnutie kúpou, bezodplatným prevodom či podnikovou kombináciou v jednotlivých daňových režimoch. Zmeny môžu ovplyvniť štruktúrované niektorých transakcií, ako napríklad nepeňažné vklady či zlúčenia.

Podľa dôvodovej správy cieľom novely ZDP je, okrem iného, zvýšenie právnej istoty daňovníkov a posilnenie daňovej spravodlivosti.

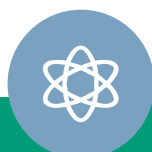
Pri aplikácii novelizovaných ustanovení môže vzniknúť otázka, či:

(i) nová úprava je len spresnením doterajšieho posudzovania transakcií predaja finančného majetku za účelom zvýšenia právnej istoty alebo

(ii) ide o zmenu v doterajšom prístupe k daňovému oceňovaniu finančného majetku s tým, že do 31.12.2015 je prípustná a obhájitelná aj odlišná interpretácia.

Koho bude zmena najviac zaujímať?

Podnikateľské subjekty, ktoré budú predávať svoj finančný majetok: cenné papiere a obchodné podiely.

2. Podpora kapitálového trhu

U fyzických osôb sa s účinnosťou od 1.1.2016 oslobodzuje od dane príjem z predaja cenného papiera obchodovaného na regulovanom trhu, ak doba medzi jeho nadobudnutím a predajom presiahne 1 rok. Podmienkou je, že daňovník tieto cenné papiere nemal zahrnuté v obchodnom majetku.

Novela ZDP zavádza tiež oslobodenie príjmov plynúcich fyzickým osobám z dlhodobého investičného sporenia (DIS) za predpokladu, že sú splnené stanovené podmienky.

Koho bude zmena zaujímať?

Fyzické osoby - záujemcov o investovanie na kapitálovom trhu a o dlhodobé investičné sporenie, finančné inštitúcie poskytujúce niektoré investičné služby.

3. Poistovníctvo

Technické rezervy v nadväznosti na nový zákon o poistovníctve

Novela ZDP upravuje oblasť tvorby technických rezerv poisťovní považovaných za daňové výdavky v nadväznosti na nový zákon o poistovníctve (ZoP), ktorý nadobudne účinnosť 1.1.2016. Ten, okrem iného, mení spôsob vykazovania a výpočtu technických rezerv poisťovní v nadväznosti na Solvency II.

Na daňové účely sa za technické rezervy u všetkých poisťovní (t.j. aj u tých, ktoré podliehajú režimu Solvency II) budú považovať technické rezervy uvedené v § 171 ZoP vypočítané metódami podľa §§ 172 až 177 ZoP zaúčtované v nákladoch poisťovne. Ich výška nesmie presiahnuť objem záväzkov vypočítaný vyššie uvedenými metódami. Daňovým výdavkom naďalej nie je tvorba technických rezerv na poistné plnenia z poistných udalostí vzniknutých a nenahlásených v bežnom účtovnom období.

Prechodné ustanovenie k zostatku daňovej rezervy na úhradu záväzkov voči SKP

S účinnosťou od 1.1.2016 sa za technickú rezervu podľa ZoP nepovažuje technická rezerva na úhradu

záväzkov voči Slovenskej kancelárii poisťovateľov (SKP).

Od 1.1.2016 bude možné za daňové výdavky považovať iba technické rezervy tvorené spôsobom a v rozsahu §§ 171 až 177 ZoP.

Zostatok technickej rezervy na úhradu záväzkov voči SKP, ktorej tvorba bola do 31.12.2015 daňovým výdavkom, sa zahrnie do základu dane, a to rovnomerne počas 2 bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období. Novela ZDP predpokladá jednorazové zahrnutie tohto zostatku do základu dane v určitých špecifických situáciách.

Koho bude zmena zaujímať?

Vo všeobecnosti všetky poisťovne a osobitne poisťovne poskytujúce povinné zmluvné poistenie zodpovednosti škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

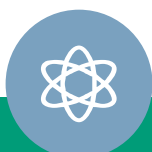
4. Pohľadávky

Na základe novelizovaného ZDP si veritelia budú môcť uplatniť ako daňový výdavok opravné položky k príslušenstvu pohľadávok (t.j. k úrokom z omeškania, poplatkom z omeškania a iným platbám, ktoré zvyšujú pohľadávku z dôvodu oneskorenej úhrady), ako aj odpis príslušenstva. Podmienkou je zahrnutie príslušenstva do zdaniteľných príjmov veriteľa a uplynutie 1 080 dní od splatnosti pohľadávky, ku ktorej sa príslušenstvo vzťahuje.

Pri postúpení pohľadávok s príslušenstvom bude potrebné samostatne testovať daňovú uznateľnosť nákladov týkajúcich sa samotnej pohľadávky a príslušenstva. Uvedené novinky sú relevantné už pri príprave daňových priznaní za rok 2015.

Koho bude zmena zaujímať?

Veriteľov s neplaticami dlžníkmi.

III. Medzinárodné právo

Európska únia a Lichtenštajnsko podpísali v októbri 2015 dohodu o automatickej výmene informácií o finančných účtoch s cieľom zlepšenia dodržiavania daňových predpisov. Podľa Európskej komisie táto dohoda predstavuje dôležitý krok v úsilí postihovať daňové podvody a zabrániť daňovým únikom. Dohoda dopĺňa a mení dohodu z roku 2004, ktorá zabezpečila, že Lichtenštajnsko používa rovnaké opatrenia ako sú stanovené v smernici EÚ o zdaňovaní príjmu z úspor.

Európska únia a Lichtenštajnsko si budú automaticky vymieňať informácie o finančných účtoch svojich

rezidentov počnúc rokom 2017 v súvislosti s informáciami zozbieranými za rok 2016. Cieľom dohody je riešiť situácie, keď sa daňovník snaží ukryť svoj kapitál predstavujúci príjem alebo majetok, z ktorého neboli zaplatené dane.

Koho bude zmena najviac zaujímať?

Subjekty s finančnými aktívami vo finančných inštitúciách v Lichtenštajnsku.

IV. Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie

Výmena tradičných mien za virtuálne meny je oslobodená od dane z pridanej hodnoty (C-264/14 Hedqvist)

Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) rozhodol v prejudiciálnom konaní v prípade C-264/14 Hedqvist, že daň z pridanej hodnoty (DPH) sa neuplatní na výmenu „tradičnej“ meny na virtuálnu menu (a naopak, ani na výmenu virtuálnej meny na jednotky tradičnej meny.) Z judikátu vyplýva, že virtuálna mena Bitcoin má rovnaké posúdenie z pohľadu DPH ako tradičné meny.

Rozsudok sa týka prípadu pána Davida Hedqvista, švédskeho občana, ktorý mal zámer poskytovať služby spočívajúce vo výmene tradičných mien za virtuálnu menu „bitcoin“ a naopak. SDEÚ vo svojom rozsudku konštatoval, že výmenné transakcie tradičných mien za virtuálne menové jednotky „bitcoin“ (a naopak) predstavujú poskytovanie služieb za protihodnotu v zmysle Smernice Rady EÚ o spoločnom systéme DPH („Smernica o DPH“).

Súdny dvor zastáva tiež názor, že tieto transakcie sú oslobodené od DPH podľa ustanovenia o transakciách týkajúcich sa „devíz, bankoviek a mincí používaných ako zákonné platidlo“. Vylúčenie transakcií, aké plánoval uskutočňovať pán Hedqvist, z rozsahu pôsobnosti tohto ustanovenia by viedlo k čiastočnému zbaveniu účinkov tohto ustanovenia vzhľadom na účel oslobodenia. Účel oslobodenia od DPH spočíva v odstránení ťažkostí, ktoré vznikajú v rámci úpravy finančných transakcií v súvislosti so zisťovaním základu dane a sumy odpočítateľnej DPH.

Smernica o DPH uvádza, že dodávanie tovaru a poskytovanie služieb za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká, podlieha DPH. Členské štáty však musia oslobodiť od dane, okrem iného, transakcie týkajúce sa „devíz, bankoviek a mincí používaných ako zákonné platidlo“.

AVENIAS Tax, s. r. o.

Apollo II, Regus Business Centre
Prievozská 4D
821 09 Bratislava

Michaela Stachová

Telefón: +421 2 3237 3137
Mobil: +421 915 758 804
michaela.stachova@avenias.com

Ján Vajcík

Telefón: +421 2 3237 3137
Mobil: +421 915 758 808
jan.vajcik@avenias.com